

PORTRÆT: Potemkin er elevernes sted

INTERVIEW: Kun det bedste er godt nok

Skriv tekster der bliver læst

Foras kernefortælling på film

Kender du Fora?

Af formand Karen Maigaard

Nu er messerne åbne igen! Fora er med mange steder. Vi deltager på lokale husflidsmesser, håndværksmesser og kreamesser. Og på folke- og kulturmøder, som nu tager nye former.

De fleste messer handler om at sælge fysiske varer. Til brug for egenproduktion i tekstile håndværk og smykkefremstilling – og værktøj til træ-, metal-, skind- og læderproduktion. Fora skiller sig ud, fordi vi ikke sælger ting. Vi fortæller om Foras 150 foreninger og skoler. Vi fortæller om, hvordan man selv kan lære nyt og skabe ting og debat til gavn og glæde for andre. Til gavn for miljøet og demokratiet.

Når vi møder folk med spørgsmålet ”Kender du Fora?”, svarer de ofte ”nej”. Men der skal ikke mange eksempler fra aktiviteterne til, før de siger: ”Jo, det kender vi godt”. Vi kommer med lokale eksempler på aftenskoler og værksteder – og så er der kontakt.

Det er produkter, som er skabt i foreningerne, der skaber kontakt.

Og så, at vi selv er i gang. Øjet ser – og samtalen starter. Vi snakker om bedsteforældres produkter og egne udviklinger. Med spot på nye ideer. ”Må vi tage et billede?” ”Ja, gerne”. Her handler det ikke om fabriks-hemmeligheder, men om at dele og stjæle alt det, vi kan. Snak om bæredygtighed og nye muligheder. Folk vil gerne se og lære nyt.

Lysten er derude. Vi skal bare gribe den. Vi har forudsætningerne for at fortælle historien om, hvad vi kan og skal. Hvad vi gjorde i 1873, da husflidsbevægelsen startede i Danmark, da Frit Oplysningsforbund blev til i 1952, da Fritidsloven blev til Folkeoplysningsloven i 1991 og til nu, hvor vi ser fremtiden i øjnene og tager fat i den lyst til forandring, der skaber nye verdener.

De gamle historier er vores eget udgangspunkt. De nye rækker fremad.

Vær med til at skabe nye Fora-fortællinger.

Fora
Gammel Kongevej 39G
1610 København V
Telefon 3393 0096
www.fora.dk
info@fora.dk

Forsidefoto:
Filmskolen Potemkin

Redaktion

Bernhard Trier Frederiksen,
ansvarshavende
Louise Albers, redaktør

Layout

Tina Christoffersen / GraphiConfetti

Tryk

Clausen Grafisk

Oplag

1.000

Alle kan indsende relevante indlæg til medlemsbladet. Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopfordrede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis Foras.

Fotos er Foras egne, medmindre andet er angivet.

Eftertryk tilladt med tydelig kildeangivelse

Næste deadline

3. september 2021

Tryksag
5041 0826
Scandinavian Print Group

2 LEDER: Kender du Fora?

4 PORTRÆT: Potemkin er elevernes sted

Den jyske filmskole Potemkin udbyder forløb i filmisk fortælling under Daghøjskolen GIMLE i Århus. Vi har snakket med skolens leder og en tidligere elev om, hvordan det er at være en del af filmskolen.

8 Aftenskolen holder endelig åbent igen!

Efter en lang nedlukning kunne aftenskolerne den 21. maj endelig slå dørene op igen.

10 Vores verden er forandret, men fællesskabet er det samme

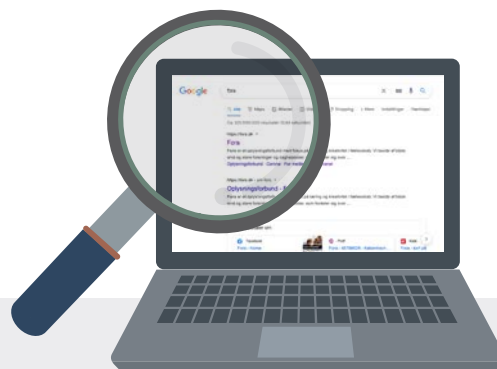
Fora har udarbejdet et genåbningsmateriale, der kan hjælpe med at skabe synlighed. Materialet opdateres løbende og kan bruges ved sæsonstart efter sommerferien.

12 Kommunal indflydelse - hvad og hvordan?

Kommunalvalg: Hvad har aftenskolerne brug for fra kommunen?

14 Skriv kursustekster der bliver læst

10 gode råd til at skrive gode kursustekster, der bliver læst og forstået

16 Tre råd til SEO - Sådan styrker du din sides placeringer

Hvad I skal tænke på, når I vil findes på nettet.

19 Foras kernefortælling på film

20 INTERVIEW: Kun det bedste er godt nok

Vi har talt med rådgiver og aktivist Tanja Gotthardsen om bæredygtighed og ansvarligt forbrug

22 Foras landsmøde 2021

Landsmødet handler i år om lyst til forandring.

23 Stort & Småt

24 KLUMME: Danskerne forener sig på nye måder

Potemkin er elevernes sted

Den jyske filmskole Potemkin udbyder forløb i filmisk fortælling under Daghøjskolen GIMLE i Århus. Skolen tiltrækker mennesker med mange forskellige baggrunde, men fællesskabet skabes alligevel naturligt, fordi alle, som er en del af skolen, gør en dyd ud af at samarbejde

*Af Molly Christensen,
kommunikationskonsulent
i Fora*

Fotos: Potemkin

Sune Liltorp, grundlægger og leder af Potemkin, startede filmskolen for 23 år siden. Han har arbejdet som klipper på dokumentarer, spillefilm og underholdningsprogrammer og taget længerevarende kurser i Storytelling. Han har diplomer i filmdidaktik og voksenpædagogik, og man mærker tydeligt hans engagement i både at lede og undervise på filmskolen:

”En skole er ikke bedre end sine elever,” siger han uhøjtideligt. “Som underviser vil man gerne sige, at man lærer eleverne en masse, men det er ikke helt sandheden. Der, hvor de lærer mest, er af hinanden. Det er det fede ved at være en gruppe mennesker sammen: Man kommer ind i et læringsfællesskab, hvor man kan vokse. Og så kan man jo også sidde og svine læreren lidt til bag hans ryg,” tilføjer han med et grin.

Netop fællesskabet er noget af det, tidligere elev Ida Nørholm på 23 år sætter stor pris på, når hun tænker tilbage på sin tid på Potemkin:

“Man får et specielt bånd til dem, man har gået på skolen med, fordi man har startet sin filmrejse sammen. Jeg har kun positive vibes, når jeg tænker på min tid på skolen. Jeg laver stadig projekter med flere af dem, jeg mødte der.” Ida holder en lille pause og tilføjer: “Derudover tror jeg heller ikke, jeg havde været, hvor jeg er i dag uden al den læring jeg har fra min tid på skolen. Jeg udviklede mig både fagligt og personligt.”

Det handler om at fortælle historier

Potemkin udbyder tre forløb á 20 uger i film og filmisk fortælling: Et Grundforløb, et Masterclass-forløb og det nye Crossmedia.

Grundforløbet består af teori og praktiske øvelser og handler om at få en generel forståelse for filmmediet. Det er også grundforløbet, de fleste vælger at starte med, fortæller Sune. Eleverne er en blanding af unge, der har prøvet kræfter med lidt film i gymnasiet, af mennesker, der har leget med film i fritiden, og af dem, som altid har haft interessen og som har mere erfaring. De fleste elever er unge, men aldersspændet ligger mellem 18-60 år.

”De fleste er unge, der gerne vil finde ud af, om filmmediet for alvor er noget for dem og om de vil skabe sig en fremtid indenfor film. Og så kommer der en gang imellem en 59-årig fra mediebranchen, der gerne lige vil blive lidt bedre til det visuelle,” griner Sune.

Fælles for Potemkins elever er, at de gerne vil have den filmfaglige indgang til alle områder af film, heriblandt fotografering, arbejde med skuespillere, manuskriptskrivning, klippearbejde, tonemesterdelen og producerdelen.

Sune Liltorp, der er leder og underviser på Potemkin, tvivler ikke på, at der, hvor hvor eleverne lærer mest, er af hinanden.

“Ida har altid interesseret sig for film, men det var først på Potemkin, hun fandt ud af, at hendes passion lå i producing og klipning”.

På skolen praktiserer man en learn by doing and learn by failing-pædagogik: “Med det mener vi, at man lærer bedst ved at prøve sig frem, eksperimentere og gøre tingene selv,” forklarer Sune. “Det skal prøves på egen krop og man skal gøre sig sine egne erfaringer for at finde ud af, hvad der virker og hvordan man selv kan lide at gøre tingene. Den legende tilgang til film, hvor man får afprøvet forskellige roller og ideer, har Ida været glad for:

“Jeg fandt ud af, hvor min specifikke interesse lå, netop fordi vi lærte om alle aspekter indenfor filmkunst,” fortæller hun.

“Jeg ville udvide min viden og horisont og først og fremmest ville jeg finde ud af, om det her med film egentlig overhovedet var noget for mig.”

Ida har altid været filminteresseret, men før hun begyndte på Potemkin vidste hun ikke, hvordan hun skulle komme i gang med at lave film. Efter nogle søgninger på Google i 2019 fandt hun frem til Potemkin, synes den lød spændende, og besluttede sig for at søge ind samme efterår: “Jeg ville udvide min viden og horisont og først

og fremmest ville jeg finde ud af, om det her med film egentlig overhovedet var noget for mig,” siger hun.

Ida mindes altid at have været nysgerrig på film. Hendes far havde et videokamera, som hun ofte lånte, da hun var barn. På et tidspunkt købte han også et redigeringsprogram med en greenscreen, og hun husker, at det føltes som et frirum at lege med det og prøve sig frem med små videofilm. Senere, i folkeskolen, havde hun mediefag og valgte altid at arbejde med film, hvis muligheden var der. Hun siger selv, at en del af de andre elever havde mere arbejdsmæssig og praktisk erfaring og havde prøvet at være med på filmsets før. “Men noget af det, som netop er så godt ved Grundforløbet er, at alle med interessen for film, kan komme ind.”

Grundforløbet afsluttes med et afgangprojekt, som eleverne har fire uger til at lave. Til sidst fejrer man med en biografpremiere i Cine-maxx biograf i Århus, hvor eleverne ser hinandens afslutningsfilm. “Målet med grundforløbet er, at de bliver gode til storytelling,” siger Sune. “Kunsten at fortælle historier. Jeg plejer at sige, at alle kan lære at bruge et kamera eller at sidde i klipperummet, men det svære er at blive god til at fortælle historier.”

Hvordan gør man så det? Bliver god til at fortælle historier? “Det skal ses som et håndværk”, forklarer Sune. “Ligesom tømrer eller smed.” Først er det en god idé at lære at fortælle historier på den klassiske måde.

Hvad er en hovedkarakter, hvem og hvor er publikum i forhold til historien, hvad vil man sige og den slags. Og når man så har lært de ting, er det fedt at bryde de regler og gøre tingene på nye måder.”

På Masterclass-forløbet søger man ind på en rolle. Eleverne, der vælger at

fortsætte her, specialiserer sig i ét område; det kan være producer, fotograf, klipning eller andet. ”På Grundforløbet finder man det område, man brænder mest for og så fokuserer man på det på Masterclass. Det er jo svært at specialisere sig indenfor det hele,” siger Sune.

For Ida skete det lidt tilfældigt, at hun fandt ud af hvilket område, hun var mest passioneret omkring. I det allerførste projekt, hun deltog i på Grundforløbet, kunne man ønske roller og her valgte Ida producing og klipning:

”Producing, fordi jeg godt kan lide lederrollen og klipning, fordi jeg godt kan lide at få fordi jeg elsker at nørkle med detaljerne og fordi det er en anden kreativ måde at fortælle historier på,” fortæller hun og fortsætter: ”Alt det, jeg fik lov til at lave i begge roller, var så fedt. Både at være produceren med det store ansvar, når vi var ude på filmsets og så samtidig at være med til den mere kreative del som klipper sammen med resten af holdet.”

Fire glade og stolte Potemkin-elever til filmfestival i Cannes

Det tredje forløb er det nye Crossmedia, som ligesom Masterclass er tænkt som overbygning til grundforløbet. Det handler om at lære at lave filmisk fortælling på andre og alternative platforme fx interaktiv storytelling, virtual reality, animation eller dokumentar. ”Her skaber vi fortællingen først og så finder vi efterfølgende ud af hvilken platform, der passer til historien. På Grundforløbet og Masterclass er fiktionsfilm i fokus, men på Crossmedia sprænger vi rammen lidt og prøver andre genrer af,” udtaler Sune.

Elevernes frirum

Det særlige ved Potemkin? Sune og Ida er enige: Det handler i høj grad om den følelse, skolen går op i at give eleverne. En følelse af fællesskab og samhørighed: ”Vi har en åben-dør-politik,” fortæller Sune. Eleverne får deres egen nøgle til skolen og kan komme og gå som de vil. Jo mere eleverne synes, Potemkin er deres sted jo bedre.”

”Vi har dage, hvor vi taler fremtids- og søgemuligheder. Her gør vi en dyd ud af at være realistiske. Drømmen for mange er jo at lave spillefilm, men man må forberede sig på, at det jo er et nåleøje. Heldigvis er der efterhånden kommet stor efterspørgsel på folk, der kan det, man lærer hos os.”

Ida stemmer i: ”Vi kunne være på skolen døgnet rundt, hvis det var det, vi havde lyst til. For mig passede det rigtig godt at gå på daghøjskole, fordi jeg kunne bo for mig selv udenfor skolen og passe andre dele af mit liv. Alligevel endte jeg jo med at bruge al min tid på skolen,” griner hun. ”I produktionsperioderne var det fedt at kunne komme og mødes med sin gruppe uden at behøve at

tænke åh nej, nu skal jeg gå. Hvis det passede mig bedst at sidde og klippe om natten, kunne jeg bare gøre det.”

Udover at skabe følelsen af tilhørsforhold, ligger skolen vægt på at lære eleverne om den verden, de måske skal være en del af, når de afslutter forløbet på Potemkin. Det gør man blandt andet ved at arbejde med den samme slags struktur som i den professionelle filmbranche:

”Normalt er man fem-seks personer i et projekt, hvor hver person har sit ansvarsområde. Det er sådan, det fungerer i den professionelle verden, så de kan lige så godt lære lidt om hierarkiet,” udtaler Sune. ”Det er også en god øvelse som menneske.”

Ud af de 15-20 elever, som starter på grundforløbet hvert halve år, anslår Sune, at i gennemsnit en til to kommer til at arbejde med klassisk film. Det er altså de få, men over halvdelen af de andre ender med at arbejde med mediet på andre måder, det kan være i tv eller lave reklamefilm eller musikvideoer.

”Vi har dage, hvor vi taler fremtids- og søgemuligheder. Her gør vi en dyd ud af at være realistiske. Drømmen for mange er jo at lave spillefilm, men man må forberede sig på, at det jo er et nåleøje. Heldigvis er der efterhånden kommet stor efterspørgsel på folk, der kan det, man lærer hos os,” fortæller Sune.

“Der mangler dygtige unge mennesker. Rigtig mange virksomheder ansætter folk til intern videoproduktion. Selvom virksomheden ikke nødvendigvis har med film at gøre, er det rart at have noget professionelt og flot visuelt, der kan repræsentere virksomheden, så på den måde er der rigtig fine muligheder for vores elever, når de bliver færdige.”

Alle kan lave flotte film

Da Sune startede filmskolen tilbage i 90'erne var det med at tage billeder og lave video ikke noget, alle havde adgang til. Man skulle have det rigtige udstyr, som både var virkelig dyrt og ikke så ligetil at få fat i: “Men der er sket en fantastisk udvikling,” siger Sune begejstret. “Hele filmområdet er blevet demokratiseret. Alle har et glimrende kamera i deres mobiltelefon og der findes apps, der kan klippe billeder og videoer sammen, og på YouTube er der vejledningsvideoer, der forklarer, hvordan man gør alle de her ting,” uddyber han.

Netop fordi, at både redskaberne og instruktionsvideoerne er så let tilgængelige i dag, ser Sune også en oplagt idé for fx aftenskoler i at lave forløb, hvor kursister undervises i basal læring i at klippe billeder og videoer sammen.

“Hvis man lige overvinder angsten for at gå i gang, kan man altså ret simpelt klippe 4-5 videoer sammen og lægge musik til,” siger han. “Og så er det sjovt. Mange tænker, at det er superbesværligt, men har man en smartphone har man alt, man skal bruge.”

Elevgrupper på Potemkin har endda eksperimenteret med projekter, hvor de kun har brugt mobiltelefoner for at undersøge, hvor meget man egentlig kan.

Også Ida har været med til et alternativt filmprojekt på skolen, da hun under Corona-pandemien sidste år gik på Masterclass: “Restriktionerne betød jo en del for vores mulighed for at optage og lave film, men underviserne var gode til at udnytte de vilkår, der nu var, så vi fik til opgave at lave en film, men med afstand, og på den måde brugte vi de rammer, restriktionerne nu gav os,” fortæller hun. “Det var udfordrende i begyndelsen, men fordi vi før havde erfaret, hvor fedt det var at lave film, havde vi lysten og gejsten til at gøre det.”

Idéen om det hele menneske

Målet om at gøre skolen til elevernes sted spiller godt sammen med daghøjskolen som koncept, mener Sune. “Personligt synes jeg, at højskoletanken og den folkeoplysende tanke om ‘det hele menneske’ er super,

og der kan daghøjskolen noget helt specielt. At lære om sin egen plads i verden og samtidig lære at samarbejde, er vigtigt,” siger han.

Det er svært at tegne et billede af en gennemsnitlig elev på Potemkin. “Jeg synes, vi har en god blanding af forskellige mennesker med forskellige baggrunde,” siger Sune.

“Det kan være alt fra en skoletræt 17-årig, som har

mærket en spirende interesse for film, da han gik på efterskole, universitetsstuderende på orlov, som gerne vil lære den praktiske del af filmproduktion og til folk, der kommer på bevilling fra kommunen og som har haft personlige nedture, men som får mulighed for at komme hen til os, hvor de sammen med andre kan vokse og få lysten til at lære igen.”

Ligesom Sune, er Ida overbevist om, at miljøet på Potemkin og netværket, man får der, kan være afgørende for ens fremtid. Hun siger selv, at skolen har meget at sige i forhold til, hvor hun er i dag. I øjeblikket er hun nemlig en del af en samproduktion mellem Danmark og Tyskland. “At få lov til at være med til det, er en drøm i sig selv,” fortæller hun.

Udover filmprojektet går hun også og afventer svar på, om hun er kommet ind på uddannelsen Multiplatform Storytelling and Production (MSP) i Århus: “Her har Potemkin virkelig spillet en stor rolle i, at jeg overhovedet kvalificerer mig til at søge ind på den,” fortæller hun. “Det med at have opbygget en port folio og at have fået modet til at sige; det her har jeg ikke prøvet før, men nu gør jeg det!” ■

Når eleverne på Grundforløbet er færdige med deres afgangsfilm holdes der stor gallapremiere i Cinemaxx biograf i Århus.

MERE OM POTEMKIN

Læs mere om Potemkin her: potemkinfilm.dk

Aftenskolen holder endelig åbent igen!

Efter en lang nedlukning kunne aftenskolerne den 21. maj endelig slå dørene op igen og byde kursister velkommen til indendørs undervisning. Derfor har flere af Foras foreninger gjort noget ekstra ud af at gøre opmærksom på, at man nu kan komme i aftenskolen igen

Af Molly Depenau Christensen, kommunikationskonsulent i Fora

Goodiebags og hyggesnak med Nyborg Husflidsskole

I Nyborg Husflidsskole har de glædet sig til at få gang i hjulene igen. Derfor stillede foreningen sig foran en ny strikkeforretning i Nyborg lørdag den 22. maj, hvor de uddelte goodiebags og talte med interesserede forbi-passerende om skolens kommende kurser.

"Vi havde en dejlig dag. Folk kom jo lige og skulle se, hvad vi lavede og så fik vi en snak," fortæller Kirsten Koch, skoleleder i Nyborg Husflidsskole. Hun og nogle bestyrelsesmedlemmer havde lagt både foldere med information om skolens kurser og lidt chokolade i de hjemmesyede goodiebags med foreningens logo på. De fik delt omkring 35 poser ud og fik efterfølgende syv tilmeldinger til kurser inden dagen var omme. "Det er så positivt," smiler Kirsten.

Skolens bestyrelsesmedlemmer fik da også talt med flere nysgerrige mennesker, der havde været inde og handle i strikkebutikken, som Nyborg Husflidsskole har lavet aftalen med: "Så fangede vi jo lige kunderne på vej ud og gav

dem en pose med hjem," griner Kirsten. På den anden side af gaden ligger en café, som garnbutikken for nylig har indgået et samarbejde med og her har Nyborg Husflidsskole lavet en aftale om en fast dag med en håndarbejdscafé.

I det hele taget synes Kirsten, at det har været en succes at stå for og lave samarbejdsaftaler om at deltage i anderledes arrangementer, så man ikke bare sidder "oppe for sig selv" på skolen: "Det var dejligt at være sammen med bestyrelsen igen, og så var det jo hyggeligt, at folk kom og viste interesse," udtaler hun.

Skolen åbnede op for kurser tirsdag den 25. maj og glæden ved at være tilbage på aftenskole har også været stor blandt kursisterne, fortæller Kirsten: "De er så glade for at være tilbage og syntes, at det var så fantastisk, vi gav kage og kaffe. Jeg tror de vil huske tilbage på genåbningen, hvor vi alle kunne mødes og hygge os sammen igen. Det hele har været virkelig positivt, så jeg har ingen uro omkring den kommende tid.

Folkene fra Nyborg Husflidsskole havde stillet et lille skilt op foran garnbutikken på Nørregade, hvor nysgerrige kunne blive lidt klogere på skolens aktiviteter

Forbipasserende i Nyborg fik en fin, hjemmesyet pose med på vejen. I poserne lå blandt andet foldere fra Nyborg Husflidsskole og lidt lækker chokolade

Nyborg Husflidsskole fik delt 35 goodiebags ud med foldere fra skolen og inden dagen var omme, havde skoleleder Kirsten Koch fået syv nye tilmeldinger til aftenskolen kurser

Jesper Johansen, der er formand i Herfølge Sogns Husflidsforening, glædede sig over at se så mange medlemmer til Åbent Hus, da foreningen genåbnede den 22. maj.

Trædrejningstips og grillpølser i Herfølge Husflidsforening

I Herfølge Husflidsforening valgte man at markere genåbningen ved at afholde et Åbent Hus lørdag den 22. maj, hvor medlemmer kunne komme til hygge og grillpølser. Bestyrelsen havde blandt andet sørget for, at der kom en instruktør i trædrejning, som stod udenfor foran foreningens gen og gav råd og fifs til de mennesker, der var kommet.

”Det var en succes,” fortæller Jesper Johansen, som er formand i foreningen. ”Der var stor begejstring omkring arrangementet, og det virkede som om, at folk blev inspirerede,” fortæller han.

lemmer og kursister indenfor, men: ”vi skal lige op i omdrejninger igen,” som han siger. Gennem nedlukningsperioden siden december har Jesper nemlig holdt fast i at holde lukket, selvom medlemmerne har været utålmodige og har savnet fællesskabet:

”Jeg er blevet spurgt nogle gange, om vi ikke kunne finde en måde at lave aktivitet på trods af nedlukningen, men jeg synes det var vigtigt at vente med at åbne til det var forsvarligt,” forklarer han. Derfor er det også særligt dejligt nu at kunne åbne og Jesper mærker tydeligt, at medlemmerne er glade for igen at kunne mødes og være sammen: ”Jeg synes, det er som det plejer, også før Corona,” siger han.

Da foreningen måtte lukke ned i december, besluttede bestyrelsen sig for at skrive ud til deres medlemmer og kursister, at de kurser, de nu ville gå glip af, ville blive trukket fra i prisen den næste sæson. Alternativt kunne man henvende sig, hvis man hellere ville have pengene tilbage. ”Men det er der ingen, der har gjort,” tilføjer Jesper. ”Så vi går ud fra, at alle fortsætter næste sæson.”

Det er ikke kun Jesper, der er glad og lettet over at holde åbent igen. Foreningens kasserer Anne Knudsen beskriver det som: ”næsten så godt som at blive vaccineret!” Anne har flere roller i foreningen, udover at være kasserer underviser hun og så

”Næsten så godt som at blive vaccineret!” siger Anne Knudsen fra Herfølge Sogns Husflidsforening om endelig at være tilbage på aftenskole igen

I Herfølge Sogns Husflidsforening havde man arrangeret, at en instruktør i trædrejning kom og gav fifs til de besøgende

deltager hun også selv som kursist på et trædrejningshold på femte år, så hun har glædet sig til at komme tilbage til drejebanken:

”Jeg går til drejning en gang om ugen, men jeg kunne ikke lade være med også lige at tage op til foreningen her til formiddag. Jeg har savnet at komme ud og så var der jo lige et par stykker deroppe, jeg skulle snakke lidt med.”

Medlemmerne af Herfølge Sogns Husflidsforening havde savnet både fællesskabet og maskinerne

Efter foreningens medlemmer har været væk i næsten to sæsoner, mærkede også Anne en løftet stemning til Åbent Hus-arrangementet:

”Folk blev der bare. Det var ikke noget med bare lige at komme forbi og sige nå ja, du er her stadig. Nej, folk var både inde og ude og det jeg hørte rundt omkring i hjørnerne var ‘hvordan går det, har du haft en god jul’ og den slags,” fortæller hun og fortsætter:

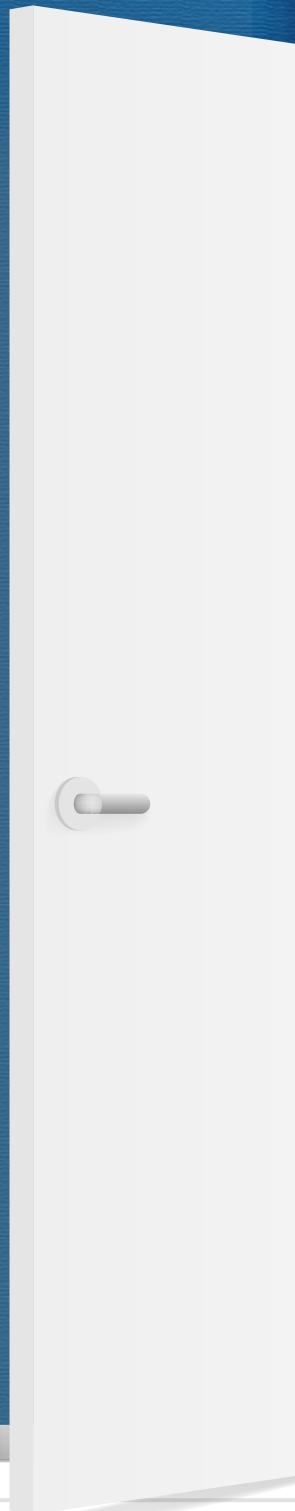
”Socialt er det bare så godt at være tilbage.”

Vores verden er forandret, men fællesskabet er det samme

Efter en lang nedlukning, kunne vi i maj igen slå dørene op for fællesskabet. Måske skal der arbejdes lidt ekstra med synlighed, og her er der hjælp at hente.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

I forbindelse med den fulde genåbning af aktiviteter og kurser i aftenskolen i maj måned, udarbejdede Fora en række anbefalinger og materiale til medlemsforeningerne, så det skulle være nemmere at komme i gang igen. Det materiale kan også bruges på den anden side af sommerferien, når en ny sæson starter.

Hjælpen vi kan tilbyde jer, er anbefalinger til kommunikationsaktiviteter, der kan skabe mere synlighed omkring jeres skole eller forening og en kampagne lavet særligt til jer i forbindelse med genåbningen: ”Vores verden er forandret – men fællesskabet er det samme”, som I kan bruge på sociale medier.

Kom i gang igen

Nogle af jer kom i gang allerede i maj og nogle af jer valgte at vente til efter sommerferien, men anbefalingerne i forbindelse med genåbningen er lavet til sagtens at kunne bruges ved sæsonstart i august.

Anbefalingerne til kommunikationsaktiviteter består blandt andet i at gøre opmærksom på jer selv i den lokale presse, bruge jeres nyhedsbrev og sørge for at holde jeres hjemmeside opdateret med aktuelle nyheder.

Kampagnen ”Vores verden er forandret – men fællesskabet er det samme” er lavet særligt til jeres sociale medier og kan bruges til at gøre opmærksom på, at vi igen kan ses i aftenskolen og i foreningerne. Kampagnen bruger som udgangspunkt fotos, der er fra flere forskellige af Foras medlemsforeninger, men I kan bruge kampagnen med jeres egne fotos, hvis I kontakter kommunikationskonsulent Louise Albers.

Derudover kan I selvfølgelig stadig orientere jer på Foras sider med oplysning om corona i forhold til fx retningslinjer, som vi løbende opdaterer. ■

FAKTA

Alle anbefalinger til kommunikationsaktiviteter kan findes på Foras intranet. Her finder I også kampagnen.

Har I brug for hjælp til pressekontakt, opslag på de sociale medier m.m., så kontakt os på sekretariatet. Skriv til enten Louise Albers på louise@fora.dk eller Molly Christensen på molly@fora.dk

ET ...
SKABET er det samme

Vores verden er FORANDRET ...
men FÆLLESSKABET er det samme

Vores verden er FORANDRET ...
men FÆLLESSKABET er det samme

Vores verden er FORANDRET ...
men FÆLLESSKABET er det samme

Kommunal indflydelse – hvad og hvordan?

Til november er der kommunalvalg. Flere af Foras foreninger har udfordringer, der kalder på kommunal hjælp, så det er på høje tid at tænke på, hvordan I kan få indflydelse i jeres kommune

Af Molly Christensen,
kommunikationskonsulent i Fora

I det forrige nummer af Fora Magasinet fik vi tre kommunalpolitikeres bud på, hvad man som forening kan gøre for at råbe de kommunale politikere op og få foreningens stemme hørt. Denne gang har vi talt med tre foreninger, der alle har udfordringer på et eller flere områder, som de ønsker kommunens hjælp eller støtte til. Og så kommer vi med bud på, hvordan I kan få kommunen til at få øje på jeres behov og forhåbentlig tage dem med i deres politik.

Mangel på lokaler

Flere foreninger oplever at mangle plads, enten fordi de opretter nye hold, eller fordi deres nuværende lokaler bliver inddraget.

I Lejreagens Husflids Forening (LHF) kæmper de lige nu hårdt for ikke at miste den pavillon, de har brugt til vævehold i over 30 år. Indtil nu har aftenskolen brugt pavillonen til at afholde ugentlige kurser med en fast underviser, men for nylig fik de besked fra byens borgmester om, at pavillonen skal rives ned, fordi der blandt andet skal bygges parkeringspladser.

”De hiver gulvtæppet fuldstændig væk under os,” udtaler Dorte Gjelstrup, der er skoleleder i LHF. Aftenskolen har allerede måttet lukke to hold sidste år på grund af mangel på lokaler, hvilket medførte, at foreningen mistede en masse kursister. Hun frygter nu, at skolen må lukke ned, hvis de ikke – i samspil med kommunen – finder en løsning, hvor de enten kan blive eller får alternative lokaler at afholde kurserne i.

”Nu kører vi fuldt skyts på kommunen”, siger Dorte, som har lavet et ”skriv” om foreningens situation, der blev brugt som case ved konference

om foreningslivets vilkår i Danmark arrangeret af Kulturministeriet d. 4. juni. Så der er fokus på deres sag.

Hvis LHF selv skal finde et nyt lokale, vil det have store økonomiske konsekvenser. De aktiviteter, der gennem mere end 80 år har været foreningens eksistensgrundlag er altså i fare for at forsvinde.

Tilskud til små hold

Et andet område, som flere foreninger udtrykker et ønske om at få kommunens støtte til, er tilskud til små hold. Det er eksempelvis tilfældet, når vi taler med Kreativt Håndværk – Egense Husflid. De vil rigtig gerne oprette små hold, men mangler tilskud til det.

Foreningen har flere ideer til kurser med stort potentiale, de ”skal bare rendes i gang,” som Hanne Olsen, der er formand i Egense Husflid, formulerer det. Og det er det, de kunne bruge tilskuddet til. Foreningen drømmer for eksempel om et kursus med fokus på bæredygtighed som handler om, hvordan man får brugt gamle garnrester. Med sådan et kursus ville foreningen appellere til blandt andet børnefamilier og unge; sidstnævnte er en målgruppe, de allerede har fat i, men gerne vil satse endnu mere på.

”Derudover kunne vi godt bruge et lille tilskud til at hyre undervisere, som kommer udenfor byen eller langvejs fra,” siger Hanne. ”Nogle af de hold vi har, og særligt nogle af vores weekendkurser, kræver undervisere med en anden ekspertise end vi kan finde i vores lokalområde. Og så har vi før været ude for, de skal overnatte, så det koster jo også lidt.”

Dorte Gjelstrup, der er skoleleder i LHF, kæmper med sin forening for at få lov at blive i den pavillon, hvor de har haft kurser i 30 år.

I Egense Husflid, hvor Hanne Olsen er formand, kunne de rigtig godt tænke sig et tilskud fra kommunen til at oprette små hold.

Et kommunalt tilskud til små hold ville også være en stor hjælp for Ullerslev Husflidsforening. Foreningen har før fået tilskud til små hold, men tilskuddet faldt bort til foreningens store ærgrelse:

“Det betyder, at vi er tilbageholdende med at oprette nye hold,” siger Niels Jacobsen, der er formand i Ullerslev Husflid. “Vi prøvede at køre videre med de små hold alligevel, men det har betydet underskud i kassen.”

I Ullerslev Husflid er omkring 75% af kursisterne fra andre kommuner, og det er også mange af dem, der plejer at komme til foreningens små hold: “Derfor synes jeg det ville give mening for kommunen at støtte op om os med det tilskud,” siger Niels. “Det ville være en kæmpe hjælp”.

Foreningen er med i et samråd i Nyborg Kommune med alle kommunens aftenskoler. Der har de drøftet problemet og Niels vil også tage det op og presse på for at få tilskuddet igen, når foreningen inden længe skal mødes med kommunens fritidskonsulent.

Indtil videre har foreningen forsøgt sig med alternativer til de små hold indtil de forhåbentlig kan få tilskuddet igen. Det gør de ved at lave åbne værksteder, men så er det uden underviser.

Hvordan indflydelse?

Med nogle af foreningernes generelle udfordringer identificeret kan vi gå videre til vores bud på, hvad man kan gøre for at få sit ønske opfyldt af kommunen. Først og fremmest skal foreningens ønske være klart og tydeligt beskrevet. Beskrivelsen skal indeholde så præcise planer som muligt for, hvordan ønsket bliver opfyldt og hvad det koster. Men det vigtigste er at beskrive, hvem ønsket gavner, og særligt hvor mange borgere i kommunen, der får glæde af forslaget.

Hvis det handler om, at jeres forening har brug for et tilskud til oprettelse af små hold,

skal det altså beskrives, hvor stort et beløb I har brug for, hvad I vil bruge det beløb til og hvem og hvor mange, der vil få glæde af det hold, I vil oprette.

Samspil med kommunen

Det næste er at se på, hvordan det hænger sammen med de planer, der er på området i forvejen i kommunen. Har I planer om et kursus med bæredygtigt fokus, så kig på kommunens bæredygtighedspolitik. Det kan være vanskeligt at overskue og gennemskue, så den nemmeste vej er at spørge. Tag fat i embedsmændene på kommunen og spørg hvad kommunens planer og politik er på bæredygtighedsområdet. Det er vigtigt at vide hvilken bane, man spiller sit ønske ind på.

Win win

Ved at se på, om der er en sammenhæng mellem foreningens ønske og kommunens planer eller politik, bliver det muligt at se, om ønsket skal formuleres eller opstilles på en bestemt måde for at både kommunen og foreningen får opfyldt deres ønsker. Forslaget har de bedste levedygtigheder, hvis der er ”gevinst” for begge parter.

Det er derfor i første omgang kommunens embedsmænd, foreningen skal i kontakt med. Det skal ske for at få en forståelse for de rammer som foreningens ønske skal passe ind i. En god idé er at invitere embedsfolk til at se på problemet på stedet. Inviter kommunens folk på besøg i foreningen og forklar dem problemet eller baggrunden for ønsket.

Eget program

Først når der er overblik over, hvordan forslaget eller ønsket kan hænge sammen med kommunens behov, er det tid til at vende sig mod kandidaterne til kommunalvalget. Undersøg hvad de enkelte kandidater har i deres valgprogram. Det vigtigste er, at ønsket bliver gennemført. Det er knap så vigtigt, hvilket parti politikerne kommer fra. De fleste kandidater har eget program, som er ret uafhængigt af moderpartiet

– så det kan betale sig at kikke efter, at lede efter og finde venner i alle lejre.

Det er altid en god ide at starte med de politikere, der har størst indflydelse eller ser ud til at få det. Så start med borgmesteren og hans partifæller. Under alle omstændigheder er det bedst at få flere politikere fra flere lister eller partier til at bakke op om forslaget. Eller i det mindste interessere sig for det.

Find venner og opmærksomhed

Det vil hjælpe svært godt på politikernes interesse for foreningens ønske, hvis andre borgergrupper kan gøres opmærksomme på forslaget. I det hele taget er det vigtigt, at der kommer offentlighed omkring ønsket. Lokalpolitikere vil ikke vie megen opmærksomhed til foreningens ønske, hvis ikke der er opmærksomhed omkring det. Politikerne – kandidaterne – skal kunne profilere sig selv på forslaget.

Derfor er det også vigtigt at se på de lokale medier, dvs. ugeavisen, radiostationen eller den regionale avis.

Alt dette kan være svært og forekomme uhåndgribeligt, men det er både nødvendigt og gavnligt, og sekretariatet hjælper meget gerne.

Tiden efter valget

Endelig skal man have et vågent øje på tiden efter valget. Kort tid efter kommunalvalget den 16. november udpeges eller vælges repræsentanter til folkeoplysningsudvalget, eller lignende udvalg eller gruppe. Det er meget sandsynligt, at foreningens ønske på den ene eller anden måde runder folkeoplysningsudvalget. Og her har foreningen direkte mulighed for at få sæde, eller i hvert fald påvirke de personer, som kommer til at sidde i udvalget. Så hold øje med hvornår og hvordan udvalget nedsættes.

■

Niels Jacobsen,
formand i Ullerslev
Husflidsforening, håber
at foreningen igen
kan få det kommunale
tilskud de før har
fået, men som nu er
bortfaldet.

FAKTA

Vi planlægger et møde eller kursus, hvor interesserede foreninger kan få håndholdt vejledning og assistance til at få sat processen i gang. Den proces, der gerne skal føre til, at foreningens ønske går i opfyldelse.

Hold øje med nyhedsbrevet før og efter sommerferien.

Skriv kursustekster der bliver læst

10 gode råd til at skrive gode kursusbeskrivelser

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

Når der skal skrives kursustekster, er det vigtigt at holde sig for øje, hvem man skriver teksten til. Hvem er det, der skal gå på det pågældende kursus eller skal deltage i aktiviteten; hvordan beskrives kurset bedst og hvad skal lokke folk til at tilmelde sig kurset? Læs med her og få gode råd til gode kursustekster.

1. Skriv til en bestemt person

Det er nemt at komme til at ville skrive bredt, for at skrive til alle mennesker, men det giver ikke nødvendigvis den bedste kursustekst. Så når kursusteksten skal skrives, så forestil dig, at du skriver til én bestemt person. Det kan eksempelvis være en i din familie eller en af dine venner eller veninder, men det skal selvfølgelig være en person, som repræsenterer din målgruppe for kurset, du skal beskrive. Det er meget nemmere at skrive en god tekst, når du har et klart billede af, hvem du skriver til.

2. Undgå for mange fagudtryk

Når man skriver om noget, man ved meget om, så kan man hurtigt komme til at bruge en masse fagudtryk. Du virker ikke mere uvidende eller mindre kompetent af at skrive i et sprog, som alle kan forstå – tværtimod.

3. Skriv kort

Når der skal skrives kursusbeskrivelser, så skriv kortfattet og tydeligt. De fleste kursustekster læses på nettet og vi læser i meget kort tid, når vi læser noget fra en hjemmeside. Fjern så vidt muligt knudrede indskudte sætninger eller lange sætninger.

4. Skriv engageret

Skriv med den glæde og det engagement, du føler for kurset. Derfor kan det også være en god ide at få underviseren til selv at skrive teksten eller skrive et udkast, for underviseren vil brænde for sit fag. Det er nemt at se, hvis teksten er skrevet med begejstring for det emne, der beskrives.

5. Du ved mere end læseren

En af de største farer er, at man nemt kan komme til at skrive indforstået. Få evt. en anden til at læse teksten igennem af samme grund. Når man selv ved, præcis hvad kurset handler om, kan man komme til at tro, at alle andre ved det samme. Men det gør de ikke.

6. Husk en god overskrift

Vi er utålmodige på nettet og ofte vurderer vi på under et sekund, om vi gider at bruge tid på at klikke ind på en tekst. Derfor er din overskrift vigtig. Sørg for, at din overskrift er så præcis som mulig, og at den er nem at afkode. Det kan være sjovt at lege med poetiske overskrifter, men de virker ikke så godt på nettet, hvor vi helst ikke skal stille krav til at læserne skal bruge tid på at afkode, hvad der egentlig står. Det kan virke lidt kedeligt, men det vil i sidste ende skaffe flere læsere af teksten.

7. Skab luft i teksten

Det er rigtig hårdt for vores øjne at læse på en skærm. Meget hårdere end at læse i en bog eller avis.

Grunden til det er, at på en skærm består alting af pixles – som i virkeligheden er små, blinkende firkanter, som skaber det samlede billede. Det opfanger vores øje, og gør det hurtigt trætt. Derudover har vi også en tendens til at blinke mindre, når vi læser på en skærm, hvilket kan resultere i tørre og kløende øjne.

Når du skriver til nettet, er det derfor vigtigt, at du sørger for, at der er masser af luft i dine tekster. Lav mange afsnit og skriv aldrig afsnit, der er mere end 4-5 linjer lange.

8. Tænk SEO ind i teksten

Når du skriver til nettet, er det selvfølgelig også vigtigt at tænke SEO – søgemaskineoptimering – ind i dine tekster. Ved at blive synlig i Googles søgeresultater giver du nemlig dine tekster et langt liv, og skaber grobund for en hjemmeside, der også kan arbejde for dig, når du selv holder fri. Brug de ord, du forestiller dig, folk vil søge på i Google, hvis de skal finde frem til jeres kursus. Se faktaboksen.

9. Husk links

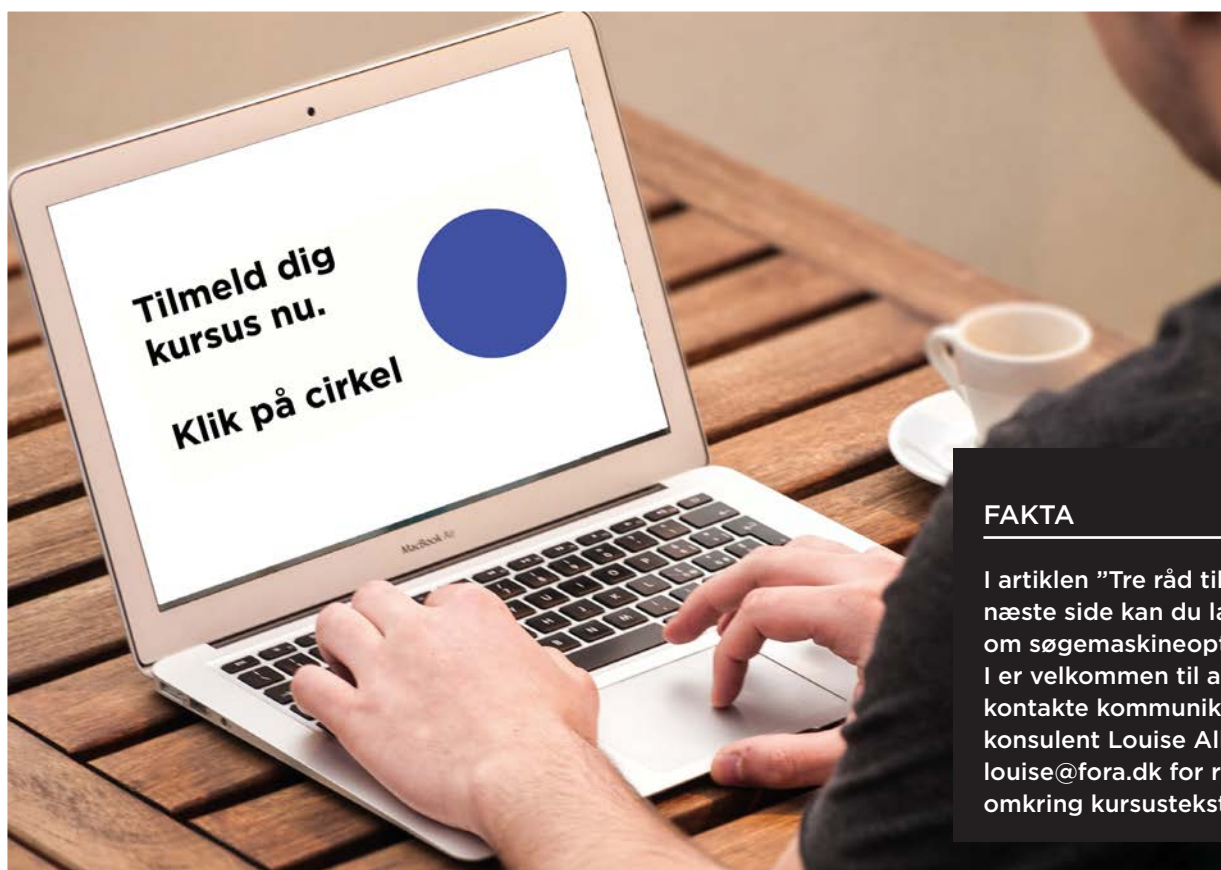
Husk at indsætte links til andre relevante kurser eller til underviserens hjemmeside i din kursusbeskrivelse på skolens eller foreningens hjemmeside. Links til både andre steder på din egen side og også gerne til andres sider er en også god service til de læsere, der for eksempel gerne vil vide mere om et emne.

10. Aktiver din læser – et "call-to-action"

Når artiklen er læst til ende, hvad vil du så gerne have, at læseren gør? De skal købe et kursus.

Derfor skal læseren ved enden af teksten vide, hvad de tilmelder sig, hvis de køber et kursus. Det skal være nemt for læseren at forstå, hvad de køber og efter teksten, skal de bare kunne se en knap eller et link, hvor der står "Tilmeld".

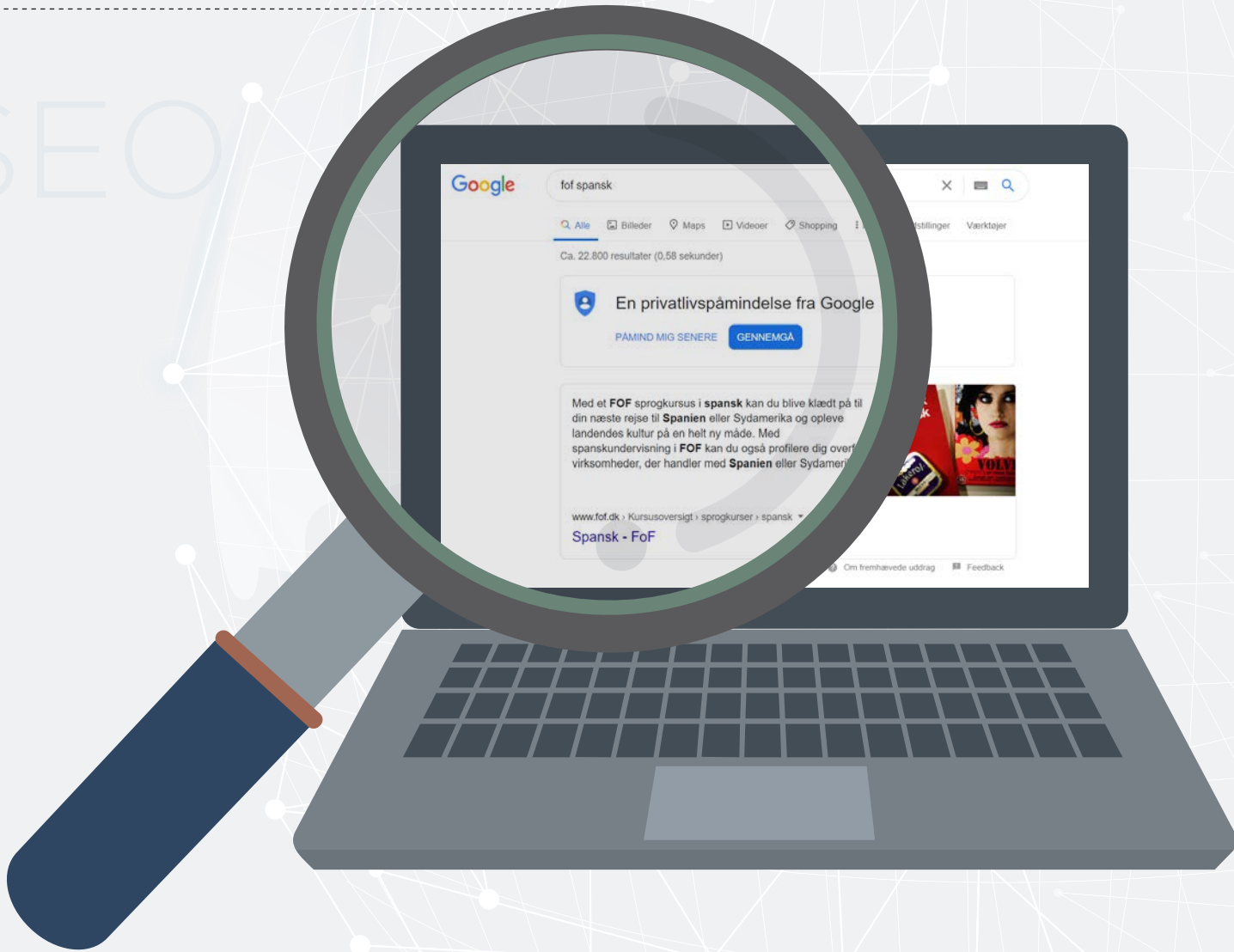
God fornøjelse

FAKTA

I artiklen "Tre råd til SEO" på næste side kan du læse mere om søgemaskineoptimering. I er velkommen til at kontakte kommunikationskonsulent Louise Albers på louise@fora.dk for råd omkring kurstexter.

SEO

Tre råd til SEO

- SÅDAN STYRKER DU DIN SIDES PLACERINGER

SEO står for "søgemaskineoptimering". Det handler i sin enkelthed om at optimere hjemmesiden til søgemaskiner som Google. Google skal indeksere siden og give den placeringer i søgeresultaterne. Det er her, brugerne kan finde siden ved hjælp af forskellige søgeord.

SEO kan hjælpe med at styrke synligheden af hjemmesiden, give mere trafik og give brugerne den information, de leder efter. En optimeret side gør det lettere for Google at vide, hvad siden handler om.

Jeg kommer på de næste sider med tre råd til SEO-arbejdet, som kan hjælpe med at styrke hjemmesidens placeringer, skabe synlighed og øge trafikken.

Kristian Nørgaard,
SEO-Konsulent.
Rådgiver for både
Fora og FOF

1. Brug links til at skabe opmærksomhed

Google læser hjemmesider igennem links og tekst. Interne links (links mellem siderne på jeres hjemmeside) hjælper Google med, hvor siden skal placeres i en søgning. Brugere får præsenteret relateret indhold, de kan klikke sig ind på.

Eksterne links er links mellem hjemmesider. Disse kan styrke placeringerne, da gode hjemmesider (med høje placeringer) virker som troværdige anbefalinger for Google. Et link fra sådanne sider, kan styrke jeres egen hjemmesides placeringer. Tænk på opbygningen af Wikipedia, her er der både interne links mellem artiklerne og eksterne links til relevante sider.

Skab derfor en god intern linkstruktur og lav en oversigt over, hvem der kan linke til jer.

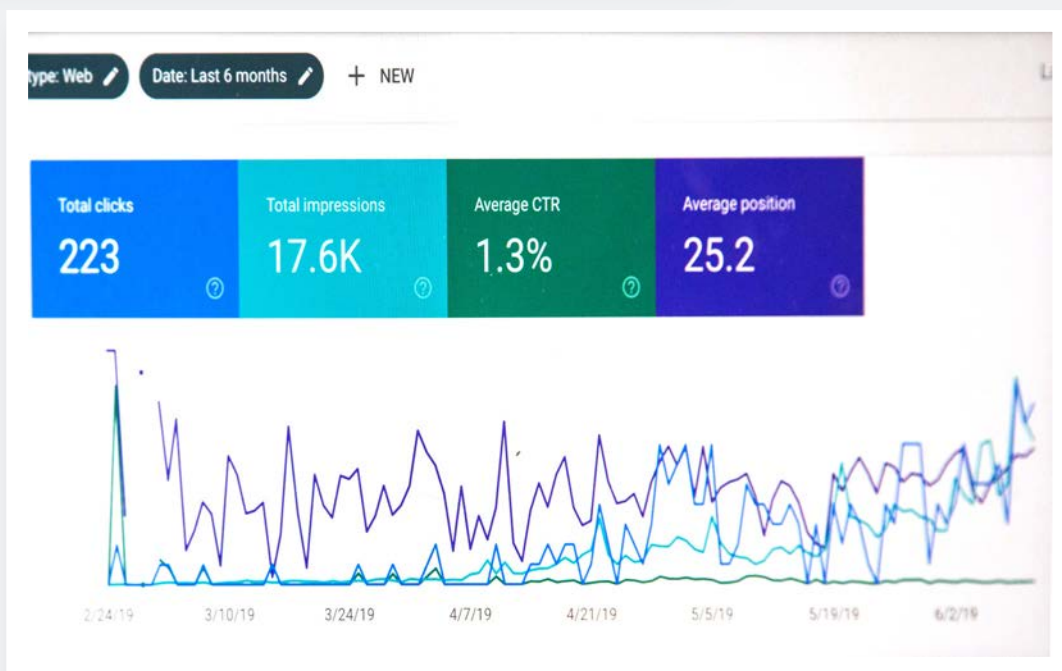
2. Skriv godt content – skab værdi og trafik

Godt indhold er skrevet af mennesker for mennesker. Godt indhold giver brugerne svar på det, de leder efter, og skaber en relation til foreningen eller skolen. At skabe værdi for brugeren er vigtigt, da det kan betyde, at de ender med f.eks. at købe et kursus. Samtidig kan godt optimeret indhold skabe trafik og dermed styrke jeres placeringer i Googles søgeresultater. For at optimere en tekst kan du:

Brug overskrifter i løbet af teksten, så teksten kan skimmes. Brug CTA (Call-To-Action) så brugeren kan handle efter endt læsning (køb, tilmelding til nyhedsbrev etc.).

Brug relevante søgeord i teksten – de ord som brugerne selv har benyttet på Google.

Godt indhold kan fremhæves i søgeresultaterne, hvis Google finder det relevant. Google Analytics, Keywordplanner og Search Console viser hvad folk søger efter, og hvad de har søgt på, for at finde foreningens eller skolens hjemmeside.

3. God struktur – udfyld metadata

En god menustruktur (og struktur på hjemmesiden generelt) er væsentlig for både Google og brugeren. Det skal være let at finde den rette information og f.eks. købe et kursus. Google har brug for en klar struktur, for at kunne indeksere siden bedst muligt.

Sørg for at kategorierne er logiske og navnene sammenhængende, samt at URL-navne er korte og præcise. Sørg for at alle sider har udfyldt såkaldt metadata (sidetitel og beskrivelse), da dette vises i Googles søgeresultater. Gør dem fængende, så de klikker på jeres sider. Søgeord kan blive fremhævet.

SEO

	https://timmvladimirskoecken.dk › private ▼
Sidetitel	Madlavningskursus og event for private - Timm Vladimirs ...
Metabeskrivelse	Hos Timm Vladimirs Køkken kan du som privatperson booke et lukket madlavningskursus og give dig selv og dine gæster en oplevelse ud over det sædvanlige. lør. 5. jun. Nyt Nordisk Vol. 1 lør. 5. jun. Bøf & Bajere Vol. 2
	https://meyers.dk › madkurser ▼
Sidetitel	Madkursus hos Meyers Lær at lave mad på madlavningskursus
Metabeskrivelse	Tag på madlavningskursus hos Meyers. I Meyers Madhus kan du komme på madkursus med nogle af landets bedste kokke eller lære at bage brød, som vi gør ... ★★★★★ Bedømmelse: 4,4 · 30 stemmer Kursusoversigt · Italiensk køkken · Kursuskalender · Gavekort til madkurser
	https://funguide.dk › oplevelser › madlavningskursus ▼
Sidetitel	Madlavningskursus, madkursus og kokkeskole i KØBENHAVN
Metabeskrivelse	På udkig efter et madlavningskursus i København eller resten af landet? Tag et madkursus på en kokkeskole, og lær at lave LÆKKER mad!

Tag dig tid til SEO – det betaler sig

SEO kan være meget omfattende, og der kan være mange aspekter at tage højde for. De tre råd er blot noget af det, du bør arbejde med, men er noget af det, Google vægter højt. Brug tid på hjemmesiden, på indholdet og på strukturen. Gør brug af data fra Google Analytics, der kan hjælpe til at få et overblik over hvad der kan gøres, og hvad der virker. Det gør arbejdet lidt lettere at gå til.

FAKTA

Fora har påbegyndt et samarbejde med SEO-konsulent Kristian Nørgaard, omkring søgemaskine-optimering af Foras medlemmers hjemmesider.

Foras kernefortælling på film

Fora fik for nogle år siden nedfældet en kernefortælling. En fortælling, der beskriver landsforbundets styrker som organisation, og som beskriver, hvad man som medlem af Fora, er en del af.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora

For nogle år tilbage gennemgik Fora et omfattende arbejde med organisationens identitet og fik defineret Foras styrker. Det kom der en kernefortælling ud af, som er blevet brugt, når vi skal forklare omverdenen, hvem Fora er. Nu er vi gået skridtet videre og har omdannet kernefortællingen til tre helt korte film, der hver fremhæver Foras styrker, og til en lidt længere film, som forklarer, hvem Fora er som helhed.

Vis det

"Show it - don't tell it" bliver ofte brugt til at fremhæve betydningen af, at vi for eksempel ikke forfalder til at skrive, at her har vi et fællesskab, men formår at kunne beskrive det eller give eksempler på det. Og selvfølgelig handler det også om at vise med billeder og film, hvad vi mener, når vi siger noget. Film er et godt redskab til - på en levende måde - at formidle budskaber. Vi får mulighed for at vise det.

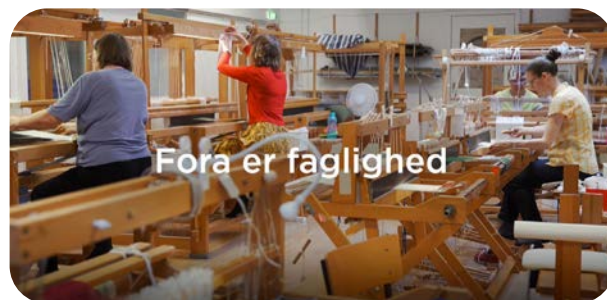
Undersøgelser viser, at når folk hører information, husker de kun omkring 10% af den information tre dage senere. Parrer man informationen med et relevant billede eller video, husker folk hele 65% af den givne information tre dage efter. Derfor gav det god mening for os at omdanne kernefortællingen til film.

Filmene viser, ligesom man kan læse i kernefortællingen, hvad Fora er for en størrelse, hvor stor alsidighed der er i vores mange fine foreninger og skoler, og hvor glade folk bliver af at gå på vores aftenskoler.

Filmene

Fora har produceret tre korte personbårne film, som hver især giver et indblik i deltageres og underviseres motivation og begejstring for at deltage i aftenskolens aktiviteter. Gennem den personlige historie får vi et nærværende indblik i, hvordan både det faglige og det sociale fællesskab er vigtige aspekter af livet i Foras foreninger og skoler. De tre film viser Foras styrker: Den høje faglighed, nærvær og fællesskab samt samfundsrelevans.

Derudover har vi lavet en lidt længere film, som fortæller om en mere overordnet historie om Fora med optagelser fra flere forskellige foreninger og skoler. Filmen sætter fokus på de bærende værdier, engagementet lokalt, og hvad Fora tilbyder.

Filmene bliver et supplement til vores øvrige kommunikation om, hvem Fora er, og forhåbningen er, at Foras medlemsforeninger vil kunne se så meget af deres egen forening eller skole i filmene, at de vil have lyst til at bruge dem i promovningen af sig selv og forbundet.

Filmene bliver offentliggjort ved sæsonstart og Foras medlemsforeninger vil snart modtage mere information om filmene, vil snart kunne se dem og få vejledning til, hvordan de eksempelvis kan bruges på egen hjemmeside eller på sociale medier. ■

Kun det bedste er godt nok

Hun er rådgiver, foredragsholder og tøjaktivist. Der er mange kasketter, men særligt én ting, brænder hun særligt for: At få skabt kritiske forbrugere, som har øje for menneskene bag tøjet, de går med. Fora Magasinet har talt med Tanja Gotthardsen om bæredygtighed, genbrug, certificeringer og om kun at unde sig selv det bedste.

Af Louise Albers,
kommunikationskonsulent i Fora

Hvad motiverede dig allerførst til at beskæftige dig med bæredygtig tøjproduktion?

I virkeligheden handler det om, at tøjproduktion, eller tøj i det hele taget, er en fantastisk Human Rights-case, og jeg har en baggrund, der falder indenfor menneskerettigheder, internationale relationer og konflikter. Jeg har kunnet se, at når vi taler om tøj, så er der så exceptionelt mange faldgruber, som står i vejen for, at man kan finde vej til den her reelle, holistiske bæredygtighed. Derudover har jeg også arbejdet med verdensmålene, siden de blev lanceret i 2015. Og ligesom alle andre – altså jeg ved jo ikke, om der er fuldtidsnudister på linjen – men som de fleste andre mennesker, så har jeg selv tøj på, og har haft en interesse for tøj siden barnsben, og siden jeg var teenager, har jeg eksperimenteret med genbrug og det, at have en mindre, men funktionel garderobe. Så forskellige ting har trukket mig i retning af tøj og tekstiler og bæredygtig tøjproduktion.

Ligger der i det også et mål for din aktivisme?

Ja, som alle andre gode aktivister, så arbejder jeg jo i virkeligheden på at gøre mig selv arbejdsløs. Min mission er, at der ikke skal være brug for mig. Og det her med at få holismen ind i bæredygtighedsdebatten og -arbejdet, og det her med at få kortlagt udfordringerne, er bestemt en del af det. Og så vil jeg som sagt gerne minde om, at der sidder dygtige, men ofte glemte mennesker bag vores tøj. Eksempelvis er det min forhåbning og ambition, at vi kan begynde at forløse den strukturelle ubalance, der i relationen mellem brands og deres leverandører. Som

det ser ud nu, har leverandørerne enormt dårlige vilkår i forhold til at rejse en sag eksempelvis, hvis en virksomhed løber fra deres regning eller ikke opretholder deres ansvar. Og så bliver det altså endda endnu sværere at betale de i forvejen alt for lave lønninger. Derfor handler min aktivisme også om at klæde forbrugere på til at stille spørgsmålstegn ved, hvordan deres tøj er lavet.

Hvad vil du råde vores foreninger og skoler til, hvis de skulle udbyde bæredygtigheds-kurser, der kunne tiltrække yngre mennesker?

Noget af det, der kunne være særligt spændende, og i bæredygtighedens tjeneste, kunne være kurser om reparation og customization – altså i stedet for, at det handler om at lave noget nyt, så fokusere på at optimere noget med henblik på at få det brugt mere. Som mennesker har vi et iboende behov for både at være en del af flokken og at føle os lidt unikke – og det kommer måske særligt til udtryk i de yngre generationers tøjvalg. Så det at tilbyde hjælp til personliggørelse, tror jeg, sammen med reparation, kan være spændende. Også for tøjets affektionsværdi for den enkelte.

Hvis man er interesseret i at sy eller strikke sit eget tøj, hvad skal man så se efter, når man køber stof?

Jeg vil varmt anbefale, at man går efter nogle specifikke materialer eller certificeringer. Tager vi eksempelvis traditionel viskose, vil jeg anbefale at udskifte med varemærkerne Tencel eller EcoVero fra

østrigske Lenzing, der har specialiseret sig i at lave de cellulosebaserede materialer i lukkede kredsløb, da traditionel viskose kan være forbundet med udledningen af skrappe kemikalier og spildevand, til skade for både mennesker og miljø. Desuden sikrer Lenzing også, at de anvendte fibre ikke kommer fra ulovlig skovrydning. Tencel føles som en mellemting mellem bomuld og silke, mens EcoVero har det mere traditionelle viskose-feel. Er man glad for bomuld og uld, også til garner, vil jeg anbefale, at man går efter GOTS-certificeret bomuld. GOTS er den førende internationale standard for økologiske materialer, og den tager højde for såvel miljømæssig som social bæredygtighed, hele vejen fra marken til færdig metervare. Europæisk hør har også mange skønne egenskaber, og sprøjtes i hovedreglen ikke. Og husk så endelig, at Oeko-Tex, trods navnet, IKKE er en økologisk certificering; den fortæller kun noget om slutbrugersundhed. Det er fint nok for den, der skal bruge det, men holismen udebliver ligesom. Men summa summarum, man skal selvfølgelig bestræbe sig på at købe tekstiler med henblik på at lave noget, man virkelig vil holde af og bruge længe. Vi er et sted i en forbrugseskalation, hvor vi bliver nødt til at stoppe op og spørge os selv: "Har jeg virkelig brug for den her?"

Er man bæredygtig, hvis man køber genbrugstøj, hvis tøjet oprindeligt ikke er produceret bæredygtigt?

Inden folk køber nyt tøj, har op mod 40 procent allerede har overvejet tøjets gensalgsværdi på genbrugsmarkedet. Jeg ser genbrugsmarkedet som en del af en samlet forbrugseskalation, for vi kan se, at samtidig med, at markedet for genbrug stiger, stiger salget af fast-fashion også fortsat. Det er blevet nemmere at komme af med sine fejlkøb, og meget genbrugstøj har ikke været brugt ret meget. Det gør det svært at sige, at genbrugstøj er rendyrket bæredygtigt. Det handler meget om, hvor og hvordan man shopper genbrug. Der er forskel på, om man køber det i en genbrugsbutik, hvor der er velgørenhed involveret, eller om det er videresalg mellem private for eksempel. Den yngre målgruppe shopper også virkelig hurtigt i genbrug. Det handler om at blive set i noget nyt. En ud af tre unge kvinder føler, at tøj er gammelt, når hun har haft det på en til to gange. En ud af syv kvinder vil ikke ses i det samme sæt tøj på sociale medier mere end én gang. Så i forhold til forbrugseskalationen kan man ikke undsige genbrug i forhold til det her.

Så vi skal lappe, overveje, hvad vi køber og være glade for det, vi har ...?

Ja, men lad mig vende den om: Det handler om at unde sig selv det bedste. Det kommer hurtigt til at handle om, at vi skal afstå og undvære, og at det er så hårdt, men faktisk handler det jo om, at kun det bedste er godt nok. Hvorfor bruge sine hårdt tjente penge på noget, som ikke giver én mere end en flygtig tilfredsstillelse? Så jeg ser det mere, som at man honorerer sig selv ved at være kræsen og tage kontrollen over sit forbrug. Jeg tror også, der ligger noget, der kan trykke på vores selvværd, når vi lader os styre af en forbrugstrang, som faktisk ikke er vores egen, men som er plantet i os af noget, der ligger udenfor os selv. En stor del af den eskalation, vi står i, må vi nok også tilskrive sociale medier. Vi skal have skabt en kultur, hvor det er fedt, at man bruger sit tøj. Eksempelvis kunne man i sin venne- eller venindekreds udfordre hinanden til ikke at købe nyt tøj i en måned, eller være kreativ med det, man har. Bare det, at rose hinanden for at bruge tøjet på nye måder, fremfor blot at kommentere, når noget er nyt, kan være en del af løsningen. Indtil den kulturelle del også er taget med i betragtningen, er det utrolig svært for det enkelte individ at bryde ud. Vi vil så gerne passe ind i flokken. ■

MERE VIDEN

Tanja Gotthardsen holder foredrag om "Bæredygtig mode" den 9. nov. kl 19-20.30 i Nyborg Husflidskole, Carlsmindevej 1, Nyborg. Tilmeding gennem fagkursus.dk

Tre hurtige overvejelser, når du vil blive klogere på et tekstils bæredygtighed

- Er det den bedste kvalitet, jeg kan få indenfor mit budget? Eller kan jeg, med lidt kræsenhed, finde noget endnu bedre?
- Vil jeg få det brugt? Har jeg andet, der allerede ligner til forveksling? Bruger jeg det, jeg allerede har? Hvis ja – hvad er det så, der gør, at det er særligt godt? Og hvis nej – hvordan er det her så bedre?
- Hvordan er det bæredygtigt? Er der taget højde for både mennesker og miljø? (hvis ikke, der er certificeringer eller så meget som en forklaring, er chancen for, at du står med et konventionelt produkt meget stor)

LANDSMØDE 2021

TEMA: LYST TIL FORANDRING

28. - 29.
AUGUST

HOTEL
SVENDBORG

STÆRKE HISTORIER OM FÆLLESSKABER I FORANDRING

V. JOURNALIST, FORFATTER OG FOREDRAGSHOLDER
KAREN LUMHOLT

Karen Lumholt giver et indblik i de nye typer af fællesskaber, der pibler frem overalt, og hvordan de kan spille sammen med en mere traditionel foreningsverden.

FORANDRING OG FÆLLESSKAB I SVENDBORG,

V. FORFATTER JOSEFINE OTTESEN

Josefine fortæller os historien om en ejendom, hun købte og som i dag er forsamlingshus i Svendborg og giver os sit bud på, hvorfor der er brug for stærke fællesskaber, og hvordan de kan skabes.

FORANDRING MED GODT HUMØR

V. RENÉ OEHLENSCHLÆGER, ILT-TILFØRER, FOREDRAGSHOLDER, UNDERVISER

René er ekspert i positiv psykologi og vil tage os med på rundtur i, hvordan vi med den i hånden kan blive meget bedre til at navigere i forandringer – og få lyst til flere.

FORANDRING OG FÆLLESSANG

V. NINA OG NIKLAS SCHNEIDERMAN, HHV. KONSULENT OG MUSIKER

Som afslutning på landsmødet tager Nina og Niklas Schneidermann os med på en rejse i forandringens verden i deres sangforedrag Forandring og fællesskab.

FORMELT LANDSMØDE

FIND DET FULDE PROGRAM OG DAGSORDEN TIL DET FORMELLE LANDSMØDE PÅ WWW.FORA.DK

Stort & småt

Støtte til kurser

Det er muligt at søge støtte til dækning af udgifter ved deltagelse i efteruddannelses kurser hos Fora-Fagkursus. Hvis du er underviser i en Fora forening, så tag kontakt din forening og hør om mulighederne for at søge tilskud til nedbringelse af deltagerbetalingen. Tilmelder du dig et Fora Fagkursus, og er underviser i en af Foras medlemsforeninger, kan du søge særlig støtte til kurset. Din forening skal søge støtten til deltagelse på et Fagkursus. Ansøgningsskemaet kan findes på Fora.dk/intranet. Har du spørgsmål, så henvend dig til lotte@fora.dk

Foras ildsjælspris

Som så meget andet, vi har flyttet rundt på p.g.a. nedlukningen, har vi rykket på deadline for indstillinger til Foras ildsjælspris. Fristen er den 1. august, og prisen til vinderen uddeles på landsmødet i Svendborg lørdag den 28. august. Indstillingerne til prisen skal sendes til Henriette og skemaet, I skal bruge, ligger på intranettet. Husk at man gerne må indstille en person, som også var indstillet sidste år.

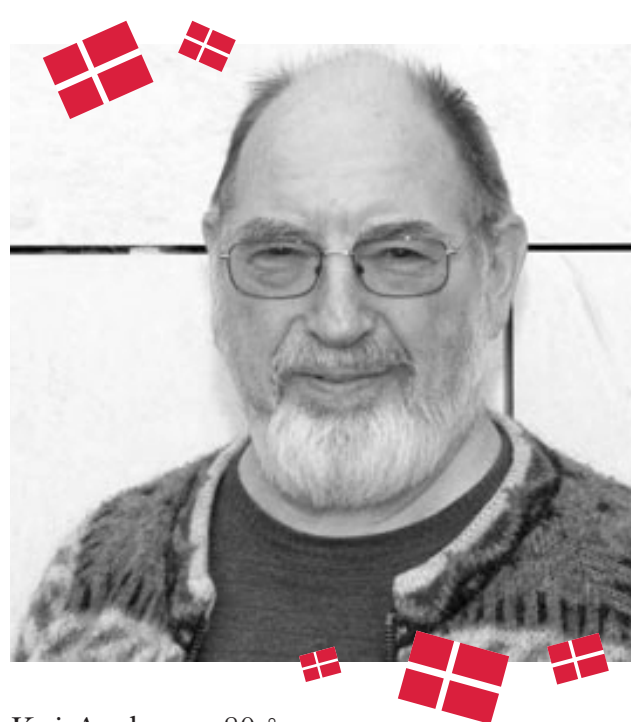

Valgavis

I august afholder vi landsmøde, og i den forbindelse er der valg til Foras bestyrelse. Vi begynder derfor allerede fra nu at samle kandidatbeskrivelser ind, så vi kan få dem bragt i valgavisen. Hvis du stiller op til Foras bestyrelse og gerne vil med i valgavisen, skal du sende:

- Et vellignende fotografi.
- En tekst på max 1000 tegn inkl. mellemrum, hvor du skriver lidt om dig selv, samt et par linjer om hvorfor du gerne vil sidde i bestyrelsen. Husk også at skrive hvilken forening eller skole, du repræsenterer.

Fotografi, tekst og fakta sendes til Foras kommunikationskonsulent Louise Albers på louise@fora.dk senest den 9. august kl 10.00.

Kaj Andersen 80 år

Som stifter og siden formand for FO Nordfyn har Kaj i mere end 40 år aktivt præget folkeoplysningen på Nordfyn. Udover formandskabet koordinerer og varetager Kaj også redaktionen af 12 foreningers samlede program, og med sin store dedikation og drive motiverer han hver dag folk omkring sig, når han koordinerer det fælles arbejde for en gruppe foreningers fælles debatarrangementer. Kaj Andersen har desuden været formand for Frit Oplysningsforbund og senere aktiv i Foras bestyrelse og flere udvalg. Blandt andet har Kaj i flere år været formand for Foras kommunikationsudvalg. Kaj fyldte år den 29. juni. Tillykke!

Sommerferielukket

Foras sekretariat holder lukket fra uge 27 til og med uge 31

KLUMME

Danskerne forener sig på nye måder

Af Jane Sandberg, museumsdirektør og forfatter

Vi plejer at sige, at når to danskere mødes, så danner de en forening. Sådan har det, groft sagt, været, siden den første andelsbrugs blev grundlagt i Thisted i 1866. Kun to år efter nederlaget i 1864, hvor danskerne for alvor fik aflivet drømmen om europæisk grandeur. Den fælles erkendelse, som satte sig i det lille kongerige syntes at være, at skulle vi have noget gjort, så lykkedes vi bedst, hvis vi greb hinandens hænder. Bl.a. derfor er ideen om fællesskab så dybt indlejret i danskerne, og foreningsformen syntes skræddersyet til netop den slags initiativer.

Men noget er ved at ændre lidt ved den opfattelse. For færre af os melder os under foreningsfanerne. Ikke sådan at forstå, at trangen til fællesskaber er truet. Tværtimod. En Eurobarometer undersøgelse fra 2018 kårede faktisk de unge danskere til Europamestre i fællesskaber. Det er måden, vi forener os på, som er under forandring. Vi gider nemlig ikke de lange, seje foreningstræk. Vi orker ikke tjansen som kasserer eller formand. Det, vi til gengæld gider rigtig meget, er sager. Enkeltsager, som popper op i vores fælles bevidsthed og tænder ild under vores trang til at engagere os. Tænk blot på, hvordan unge over hele verden fulgte i hælene på den unge, svenske pige i gul regnfrakke som i al stilfærdighed satte sig foran den svenske rigsdag i august 2018 og klimastrejkede.

Eller de danske småbørnsforældre, som med lynets hast op til folketingsvalget i 2019 mobiliserede sig i titusindvis og trillede på gaderne med barnevogne og protestskilte i kampen for minimumsnormeringer i børneinstitutioner. Den slags engagement kræver ikke, at dem, som støtter sagen først har meldt sig ind i en forening, betalt kontingent og deltaget i en generalforsamling. Det kræver kun lyst og handlekraft. Og de sociale medier er som skabt til at sprede budskabet og få mange med.

Ser man på de mange forskellige enkeltsager, som har samlet danskere de seneste år, så har de ofte det til fælles, at de udspringer af en frustration over manglende politisk handling. Som det gør sig gældende fx med klimaindsatsen. Men det gælder også i kulturpolitikken. Da kulturministeriet havde en langsom indflyvning med at skabe corona-hjælpesager til kunst- og kulturerhvervet, rejste protesterne sig massivt i den offentlige samtale. Titusindvis af danskere samlede sig i grupper på sociale medier for at tale kunsten og kulturen op i en tid, hvor dette område knap berørtes i den politiske debat.

Hvor den demokratiske foreningsstruktur er langsommelig i sin natur, kan enkeltsagsengagementet handle fra dag til dag, godt hjulpet på vej af digitale kommunikationskanaler. Og hastigheden understøtter vores

oplevelse af, ”at nu sker der endelig noget”. Dermed ikke sagt, at det nødvendigvis er tilfældet, men oplevelsen af, at vi gør noget og dem, der træffer beslutninger, bliver nødt til at lytte, skal man ikke underkende. Ej heller som politiker. Derfor vil det give god mening, hvis kulturpolitik i de kommende år tager højde for, at mange problemstillinger ikke mindst dem, der handler om at skabe bæredygtige samfund, opleves som presserende og kalder på handling, som ikke altid matcher den klassiske foreningsorganisering. ■